

Wat je ook steeds vaker ziet

STATEMENT-SPAREN

'Koffie buiten de deur is iets voor een speciale dag'

Fidessa Inen (24) is freelance muziekdocent.

'Als student kwam ik rond van 200 euro per maand. Toen ik geld ging verdienen, sloeg ik door: ik gaf meer uit dan ik had en kreeg schulden waarvoor ik me enorm schaamde. Met hulp van een budgetcoach leef ik nu veel bewuster. Mijn geld gaat naar vaste lasten, boodschappen en mijn spaarpot. Ik ga nauwelijks uit eten en koffie buiten de deur is iets voor een speciale dag. Mijn vrienden accepteren het volledig. We spreken thuis af of zoeken een goedkope deal. Ik weet dat buiten Amsterdam wonen me honderden euro's per maand zou schelen. Maar mijn werk en vrienden zijn hier en ik hou van de stad.'

FIDESSA INEN

Minder uitgaan, minder spontane koffies. Vroeg was het beschamend als je iets niet kon of wilde betalen, tegenwoordig schreeuwen mensen dat juist van de daken. Hoe komt dat?

tekst Marijn Ruhaak

Nee zeggen tegen dat dure etentje, die stedentrip of nieuwe sneakers, en daar trots over vertellen. Jarenlang was besparen iets om je voor te schamen. Je verzor een smoes of deed gewoon mee, ook als je het eigenlijk niet kon of wilde betalen. Tegenwoordig praten steeds meer mensen openlijk over hun schulden, maandelijkse uitgaven en spaardoelen. 'Loud budgeting' heet dat, oftewel: hardop zeggen waar je wel en niet je geld aan wilt uitgeven. Een van hen is influencer Daniëlle (26), die inmiddels duizenden volgers heeft op social media. Ze begon @daniellopbudget vorig jaar, toen ze van Groningen naar Amsterdam verhuisde. 'Ik begon mijn werkende leven als supermarktmanager én met een studieschuld van 41.000 euro.' Ze besloot het hele bedrag in twee jaar te willen aflossen. 'Dat is zo'n

1700 euro per maand aan afbetaling. Voor mij dus even geen etentjes, dure vakanties en nieuwe kleding.'

WEEKMENU'S MAKEN

Dat 'loud budgeting' juist in deze stad zo populair is, is geen toeval, zegt Daniëlle. 'Amsterdam is gewoon duur.' Om de woonlasten laag te houden, verblijft ze steeds tijdelijk in huizen van mensen die op reis zijn en past ze soms op hun huisdieren. Ze houdt precies bij wat ze verdient en uitgeeft. Ook kijkt ze elke maand terug én vooruit: welke verjaardagen komen eraan, moet ze cadeautjes kopen? 'Door goed te plannen, houd ik 150 euro per maand over voor leuke dingen, zodat ik niet altijd hoeft af te haken.' Hardop budgetteren betekent dus gelukkig niet dat je niks meer doet. 'Het gaat om bewust kiezen', zegt

'Het risico is dat je doorslaat en gaat sparen om het sparen'

'Ik woon nu bij mijn ouders in Almere'
Sahand Mozdbar (24) is student en voorzitter van studentenvakbond ASVA.

'Ik studeerde filosofie en doe nu een bestuursjaar voordat ik start met mijn master. Ik werk zo'n 50 uur per week voor 750 euro per maand. Daarnaast leen ik, al knaagt het dat ik schulden opbouw. Ik bespaar zo veel mogelijk. Bijvoorbeeld door broodjes van huis mee te nemen, bij mensen thuis af te spreken en in de vakantie in Amsterdam te blijven. Ik woon nu bij mijn ouders in Almere en slaap veel bij mijn vriendin die wel in Amsterdam woont. Vrienden bieden vaak aan om iets voor me te betalen, maar dat voelt niet fijn. Ik mis vooral stabiliteit. Budgetteren geeft rust, maar ik moet wel constant met geld bezig zijn.'

'Alleen mijn vader begreep er niets van dat ik zo open mijn financiën deelde'

cultuurjournalist Vincent Kouters (44), maker van het boek en de podcast *Over geld praat je wel*. Na zes jaar sparen had hij een ton op zijn rekening. 'Het risico is dat je doorslaat en gaat sparen om het sparen. Het gaat er juist om dat je weet wat je belangrijk vindt en dáár je geld voor gebruikt. Verleidingen zijn overal. Je moet scherp blijven. Door weekmenu's te maken, tweedehands te kopen en vaker thuis af te spreken, houden mensen geld over voor wat echt telt: reizen, schulden aflossen of sparen voor later. Dat geeft veel rust.'

LUXE OF NOODZAAK?

Budgetteren is niet voor iedereen een vrije keuze. Sahand Mozdbar (24), voorzitter van studentenvakbond ASVA, ziet hoeveel studenten financiële stress hebben. 'Zeventig procent werkt naast een voltijdopleiding.

Ze bezuinigen op hun sociale leven: geen borrels, geen sportabonnement, geen studievereniging meer.' Hij ziet het taboe op praten over geld verschuiven, maar de schaamte is er nog. Om studenten te ondersteunen, deelt ASVA sinds begin dit jaar gratis voedselpakketten uit. 'We hopen dat

meer mensen zich kwetsbaar durven opstellen en hulp durven aan te nemen als ze dat nodig hebben.'

GENERATIEDINGETJE

Voor de vrienden en volgers van Daniëlle en Vincent is besparen allang geen vies woord meer. Openheid werkt, merkt Daniëlle. Vincent: 'Alleen mijn vader begreep er niets van dat ik zo open mijn financiën deelde. Ik denk dat dat een generatiedingetje is, mijn leeftijdsgenoten vinden het juist inspirerend.' Dat verklaart ook hoe besparen van iets om je voor te schamen een statement kon worden: een generatie die opgroeide met hoge huren, studieschulden en eindeloze verleidingen, besloot simpelweg om er niet meer in mee te gaan. Inmiddels is Vincent op weg naar zijn tweede ton, en heeft Daniëlle al 20.500 euro afgelost. 'Maar ook later blijf ik bewust met geld omgaan', zegt ze. Want daar gaat 'loud budgeting' uiteindelijk over: niet minder, maar slimmer leven.

'Toen ik ging bijhouden wat ik uitgaf, schrok ik'
Vincent Kouters (44) is cultuurjournalist.

'Budgetteren gaat hand in hand met een andere trend onder twintigers en dertigers: beleggen. Via apps kun je al met kleine bedragen beginnen. Toch denk ik dat je alleen moet beleggen als je het geld kunt missen. Heb je schulden, los die dan eerst af. Ik begon zelf met budgetteren toen ik beseftte dat ik als freelancer niets had opgebouwd. Dat gaf me een onrustig gevoel, zeker toen ik kinderen kreeg. Toen ik ging bijhouden wat ik uitgaf, schrok ik. Boodschappen doen zonder lijstje, abonnementen die ik nauwelijks gebruikte, kleding die ik niet nodig had. Toen ik dat aanpakte, bleef er ineens veel meer over dan ik dacht. Pas toen ik een buffer had opgebouwd, ben ik gaan nadenken over beleggen.'